

Rekenkamer Weert

Quick scan Integrale Handhaving

Maart 2009

Voorwoord

Voor u liggen de resultaten van de Quick scan integrale handhaving. Aanleiding voor het onderwerp is de steeds grotere aandacht voor de handhavende taak van de overheid en de belangrijke handhavingstaak die voor gemeenten is weggelegd.

De gemeente Weert heeft in januari 2006 het beleidskader voor Integrale Handhaving vastgesteld. In dit kader zijn strategische, beleidsmatige en organisatorische uitgangspunten geformuleerd. Verder zijn de handhavingtaken benoemd en geprioriteerd.

Aan de hand van een quick scan hebben we de vraag: “wordt het integraal handhavingsbeleid van de gemeente Weert uitgevoerd conform de uitgangspunten” beantwoord.

Deze quick scan is in opdracht van de rekenkamer uitgevoerd door Marc Peeters en Danie Holler van MPE advies.

We verwachten dat implementatie van onze adviezen de raad beter in staat zal stellen de kaderstellende en controlerende rol voor wat betreft integrale handhaving in te vullen. Verder hopen we dat de aanbevelingen aanzetten tot het verbeteren van de relatie tussen beleid en uitvoering.

We willen iedereen die heeft meegewerkt aan deze quick scan hartelijk bedanken voor zijn of haar inbreng.

Anne-Marie Rooskens
Voorzitter rekenkamer Weert

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
Aanleiding en doel onderzoek	4
Vraagstelling onderzoek	5
Leeswijzer	6
2 Organisatie integrale handhaving Weert	7
Organisatie	7
Portefeuille handhaving	8
Integrale handhavingsnota deel B	8
3 Conclusies	9
Hoofdconclusies	9
Betrokkenheid raad bij beleid, programmering en uitvoering	10
Implementatie van strategische, beleids en organisatorische uitgangspunten	10
Implementatie uitgangspunten m.b.t. uitvoering	11
4 Aanbevelingen	13
Bijlage I Nota van bevindingen	
Bijlage II Organigram	

1 Inleiding

Aanleiding en doel van het onderzoek

In januari 2006 heeft het college van burgemeester en wethouders van Weert de Nota integrale handhaving, deel A beleidskader vastgesteld.

Doelstelling van deze nota is een gemeentebrede afstemming van de handhaving (met uitzondering van de sectoren IV en V) door middel van een gemeentebreed handhavingsbeleid en jaarlijkse programmering. Aanleiding voor deze nota was o.a:

- Geen totaal overzicht van gemeentelijke taken en bevoegdheden waarbij handhaving een rol speelt;
- Onvoldoende inzicht in mensen en middelen;
- Geen expliciete bestuurlijke keuzes ten aanzien van ambities en prioriteiten die gesteld moeten worden.

In deze nota zijn onderstaande uitgangspunten geformuleerd ten aanzien van strategie, beleid, organisatie en uitvoering.

Strategische uitgangspunten

- Voorkomen is beter dan genezen.
- Er wordt consequent en structureel toezicht gehouden.
- Er wordt strikt gehandhaafd, gedogen gebeurt met een grote mate van terughoudendheid.

Beleidsuitgangspunten en organisatorische uitgangspunten

- De handhavingstaak dient zich van reactief naar pro-actief te ontwikkelen. Daartoe worden in een handhavingprogramma de voorgenomen handhavinginspanningen op basis van een prioriteitsstelling vastgelegd. Over de uitvoering van het programma wordt jaarlijks gemonitord en aan de gemeenteraad gerapporteerd.
- Bij nieuwe en te wijzigen normstelling wordt structureel een handhaafbaarheidstoets uitgevoerd. De resultaten van deze toets worden in de gestelde norm verwerkt en in de toelichting bij de gestelde norm vermeld.
- Er is sprake van een functiescheiding tussen vergunningverlening en handhaving.
- Teneinde het handhavingsbeleid effectief en efficiënt te kunnen uitvoeren moeten de betrokken afdelingen en externe partners – daar waar nodig nauw met elkaar samenwerken. Hiertoe wordt regelmatig overleg gevoerd. De bij de handhaving betrokken afdelingen vervullen een 'oog en oorfunctie' voor elkaar.
- Het verhogen van de legeskosten bij het legaliseren van illegale activiteiten middels het vergunnen van deze activiteiten.

Uitgangspunten m.b.t. de uitvoering

- Overtredingen waarbij handhaving niet kan wachten worden meteen aangepakt.
- Na constatering van een overtreding wordt eenmaal een bestuurlijke waarschuwingsbrief verstuurd. Daarna wordt een handhavingsprocedure gestart.
- Indien een handhavingstraject in gang is gezet, dan wordt dit traject ook afgemaakt. Wie A zegt, moet ook B zeggen. Dit zal zich ook moeten vertalen in een snelle toepassing van de handhavinginstrumenten. Uitgangspunt is dat verbeurde dwangsommen altijd worden geïnd ook al is de overtreding inmiddels ongedaan gemaakt.
- Uitgangspunt is dat de gemeente bij de start van een procedure voor het opleggen van een dwangsom of het toepassen van bestuursdwang beoordeelt of een verzoek wordt gedaan om strafrechtelijk op te treden dan wel of een BOA een proces-verbaal moet opmaken.
- Het gewenste handhavingstraject wordt, waar mogelijk, vastgelegd in protocollen.

Tevens worden in deze nota de handhavingstaken benoemd en geprioriteerd. Deze nota zou geïmplementeerd worden in de organisatie. Daarnaast zou de handhavingsorganisatie en de programmering verder worden uitgewerkt in een deel B.

De rekenkamer Weert wil met deze quick scan onderzoeken in welke mate de uitgangspunten van de Nota integrale handhaving, deel A zijn geïmplementeerd, inclusief de bestuurlijke prioritering van de handhavingstaken.

Centrale vraagstelling

De centrale vraag luidt:

Wordt het integrale handhavingsbeleid van de gemeente Weert uitgevoerd conform de uitgangspunten?

Daarnaast zijn er deelvragen die betrekking hebben op bovengenoemde uitgangspunten uit de Nota integrale handhaving t.a.v. strategie, beleid, organisatie en uitvoering. De deelvragen gaan specifiek in op in hoeverre deze uitgangspunten zijn geïmplementeerd. Deze treft u hieronder aan.

Vragen m.b.t. besluitvorming

1. In welke mate is de raad betrokken geweest bij de opstelling van de beleidsuitgangspunten?
2. In welke mate is de raad betrokken geweest bij de bestuurlijke prioritering van de handhavingstaken?
3. In welke mate is de raad betrokken geweest bij de programmering?
4. In welke mate wordt de raad geïnformeerd over de daadwerkelijke uitvoering van de programmering?

Vragen m.b.t. implementatie

5. Op welke wijze geeft de gemeente Weert invulling aan haar strategische uitgangspunten?
6. Op welke wijze geeft de gemeente Weert invulling aan haar beleids- en organisatorische uitgangspunten?
7. Op welke wijze geeft de gemeente Weert invulling aan haar uitgangspunten t.a.v. de uitvoering?
8. Op welke wijze vertaalt de gemeente Weert haar prioriteitstelling in de programmering en in de praktijk?

Vragen m.b.t. de resultaten

9. Wat zijn de consequenties van de uitkomsten van de voorgaande onderzoeksvragen voor de doelstelling van het integraal handhavingsbeleid: gemeentebrede afstemming van de handhaving en de daarvan afgeleide doelstellingen?.

In deze quick scan zijn de uitgangspunten van de Nota integrale handhaving, deel A gehanteerd als normenkader en is middels het bestuderen van documenten, dossieronderzoek en interviews onderzoek gedaan in welke mate hierover feiten beschikbaar zijn. De bevindingen van deze dataverzameling en de onderzoeksmethode is nader uitgewerkt in bijlage 1 "Nota van bevindingen". De dataverzameling is vervolgens geanalyseerd aan de hand van het normenkader en heeft geleid tot beantwoording van bovenstaande onderzoeksvragen. Het resultaat is neergelegd in de conclusies en aanbevelingen.

Leeswijzer

Dit rapport bevat de conclusies en aanbevelingen van de quick scan. Hoofdstuk 2 schetst in het kort de manier waarop momenteel de handhaving is georganiseerd en gaat in op de vraag of deel B is vastgesteld.

In hoofdstuk 3 worden de conclusies uitgewerkt. Vervolgens worden in hoofdstuk 4 de aanbevelingen toegelicht.

De dataverzameling uit de quick scan is terug te vinden in bijlage 1:Nota van bevindingen.

2 Organisatie handhaving Weert

In dit hoofdstuk wordt kort omschreven op welke wijze de handhaving binnen de gemeente Weert is georganiseerd. In bijlage 2 treft u in de vorm van een organigram de organisatiestructuur aan.

Organisatie

In de Nota integrale handhaving, deel A is aangegeven dat er zes afdelingen afkomstig uit drie sectoren deelnemen aan het project integrale handhaving te weten:

Sector I Stadsontwikkeling. Afdeling Milieu en Bouwzaken (MBZ) en de afdeling Omgevingsbeleid. Deze afdelingen houden zich o.a. bezig met het toezicht en de handhaving van milieuvergunningen, bouw en sloopvergunningen, gebruiksvergunningen en strijdig gebruik met bestemmingsplan.

Sector II Stadsbeheer. Afdeling Inrichting en Gebruik Openbare Ruimte (IGOR). Deze afdeling houdt zich o.a. bezig met het toezicht en de handhaving van evenementen en betaald parkeren

Sector III Samenleving en Burgerzaken. afdeling Burger en bestuurszaken. Deze afdeling houdt zich o.a. bezig met de bestrijding van de overlast in het openbare gebied, de sluitingsuren bij horeca en de Drank- en Horecawet. Afdeling OSCAR. Deze afdeling houdt zich o.a. bezig met het toezicht en de handhaving op de leerplicht en kamperen. De Brandweer controleert o.a. gebruiksvergunningen.

In dit onderzoek hebben wij ons gericht op sector I: de afdelingen Milieu en Bouwzaken en , Omgevingsbeleid, sector II: de afdeling Inrichting en Gebruik openbare Ruimte en sector III: de afdeling Burger en Bestuurszaken en de Brandweer omdat hier de handhavingstaken met de hoogste prioriteit (vastgelegd in de Nota integrale handhaving, deel A) voorkomen en tevens onderling de meeste samenhang hebben.

Binnen sector I is per 1 januari 2009 sprake van één afdeling handhaving voor bouwen, slopen, gebruiksvergunningen, milieu, strijdig gebruik met bestemmingsplannen en aanlegvergunningen. Binnen Sector II en III is er geen sprake van één afdeling handhaving van waaruit de handhaving voor sector II en III plaats vindt. De handhaving vindt hier per afdeling plaats.

Portefeuille handhaving

De taakvelden binnen de gemeente waarover handhaving plaats vindt zijn verdeeld over vier portefeuilles. Alle vier de portefeuillehouders zijn ten behoeve van dit onderzoek geïnterviewd.

Integrale handhavingsnota deel B

In de integrale handhavingsnota deel A staat vermeld dat deze doorvertaald zou worden in een deel B waarin o.a. de handhavingsorganisatie en de handhavingsprogrammering verder uitgewerkt zou worden. Deel B is wel in concept opgesteld maar het MT is niet tot besluitvorming gekomen over de herinrichting van de organisatie en de wijze waarop de integrale programmering dient plaats te vinden.

3 Conclusies

In dit hoofdstuk zijn de conclusies van het onderzoek uitgewerkt. Met de conclusies geven wij antwoord op de vraag in hoeverre de raad betrokken is geweest bij de opstelling van de beleidsuitgangspunten en de bestuurlijke prioritering van de handhavingstaken uit de Nota integrale handhaving, deel A, de programmering van de handhaving op grond van de Nota integrale handhaving, deel A en de uitvoering hiervan. Daarnaast geven wij antwoord op de vraag in hoeverre door de gemeente uitvoering is gegeven aan de strategische-, beleids-, organisatorische en uitvoeringsuitgangspunten uit de Nota integrale handhaving, deel A.

Hoofdconclusies

Uit het onderzoek volgen de volgende hoofdconclusies:

Betrokkenheid raad bij besluitvorming

- De raad heeft geen kaders gesteld voor de handhaving binnen de gemeente.
- Het college heeft de kaders gesteld voor de handhaving en heeft de Nota integrale handhaving deel A vastgesteld. Uit de interviews kwam naar voren dat drie van de vier portefeuillehouders niet bekend waren met de inhoud van de Nota integrale handhaving, deel A.
- In de door het college vastgestelde Nota integrale handhaving deel A is bepaald dat er een doorvertaling zal plaatsvinden naar een deel B. Deel B is wel in concept opgesteld maar het MT is niet tot besluitvorming gekomen over de herinrichting van de organisatie en de wijze waarop de integrale programmering dient plaats te vinden.

Strategische uitgangspunten

- Uit de onderzochte dossiers blijkt dat gedogen gebeurt met een grote mate van terughoudendheid.
- Uit de onderzochte dossiers blijkt dat er consequent en structureel toezicht wordt gehouden.

Beleidsuitgangspunten en organisatorische uitgangspunten

- De Nota integrale handhaving, deel A is niet gemeentebreed (sector I, II en III samen) geïmplementeerd in de organisatie.
- Er is geen gezamenlijk handhavingprogramma (sector I, II en III samen) opgesteld dat op grond van het implementatieprogramma uit de Nota integrale handhaving, deel A is vereist.
- De Nota integrale handhaving, deel A heeft alleen voor sector I de basis gevormd voor het voor sector I opgestelde handhavingprogramma.
- Monitoring van de handhaving vindt niet binnen alle afdelingen structureel plaats.
- De betrokken afdelingen en externe handhavingpartners voeren regelmatig overleg om de handhaving met elkaar af te stemmen.
- Er is geen stappenplan opgesteld voor de interne en externe handhavingssamenwerking (stappen en momenten waarop en hoe in- en externe afstemming moet plaatsvinden).
- Er is niemand verantwoordelijk gemaakt (sectoroverstijgend) om te regelen dat problemen gezamenlijk worden opgepakt en opgelost en dat gemaakte afspraken worden bewaakt en nagekomen.

- Binnen sector I en II is sprake van een functiescheiding tussen vergunningverlening en handhaving.

Uitgangspunten m.b.t. de uitvoering

- In de uitvoering zoekt men elkaar op en probeert men te regelen en af te stemmen wat in het integrale organisatiebrede handhavingsprogramma geregeld had moeten worden.
- In het algemeen kan worden geconcludeerd dat er gewerkt wordt conform de uitgangspunten m.b.t. de uitvoering uit de Nota integrale handhaving deel A.
- Niet voor alle afdelingen binnen sector I, II en III zijn de handhavingstrajecten vastgelegd in protocollen.

Betrokkenheid raad bij beleid, programmering en uitvoering

De Nota integrale handhaving, deel A is vastgesteld door het college op 26 januari 2006. De raad is wel in kennis gesteld van de beleidsuitgangspunten uit deze handhavingsnota maar is bij de opstelling hiervan niet betrokken geweest. Dit geldt ook voor de bestuurlijke prioriteiten voor de handhaving zoals die zijn neergelegd in de Nota integrale handhaving, deel A. De raad heeft dus geen kaders gesteld voor de handhaving binnen de gemeente. Daarnaast is de raad alleen door sector I in kennis gesteld van het voor deze sector, door het college van burgemeester en wethouders, vastgestelde integrale handhavingsprogramma . Verslaglegging naar de raad over de uitvoering van het handhavingsprogramma heeft niet door alle sectoren plaatsgevonden.

Implementatie van strategische-, beleids- en organisatorische uitgangspunten

Programmeren, rapporteren en monitoring van de handhaving. De integrale handhavingsnota deel A is opgesteld voor sector I (Stadsontwikkeling), sector II (Stadsbeheer) en sector III (Samenleving en Burgerzaken). Op grond van deze nota zou er jaarlijks voor de sectoren I, II en III een gezamenlijk handhavingsprogramma worden opgesteld. Programmering van de handhaving vindt binnen sector I integraal plaats en binnen sector II en III per afdeling. Er is dus geen organisatiebreed handhavingsprogramma opgesteld ter uitvoering van de integrale handhavingsnota deel A. Daarnaast is gebleken dat de beleidsuitgangspunten en doelstellingen uit de handhavingsnota deel A de basis hebben gevormd voor het integrale handhavingsprogramma van sector I. Bij de handhavingsprogrammering in sector II en III is dat niet het geval. Het integrale handhavingsprogramma van sector I is ter kennis gebracht van de raad. De handhavingsprogrammering vanuit sector II is niet ter kennis gebracht van de raad. Sector III heeft geen door het bestuur vastgesteld jaarprogramma voor de handhaving opgesteld dat is gebaseerd op de Nota integrale handhaving, deel A. Wel vindt een jaarlijkse planning plaats van de handhavingsactiviteiten die de BOA's van Sinvest uitvoeren in o.a.het uitgaansgebied. Vanuit sector I vindt jaarlijks rapportage plaats aan de raad over de uitvoering van het handhavingsprogramma. Vanuit sector II heeft geen rapportage over de uitvoering van het handhavingsprogramma plaatsgevonden aan de raad. Vanuit sector III worden jaarlijks de handhavingsactiviteiten (het aantal uitgeschreven processen-verbaal) die

de BOA's van Sinvest uitvoeren in het uitgaansgebied etc. opgenomen in de Veiligheidsanalyse- en evaluatie, welke wordt besproken in de Raadscommissie AZ en wordt toegestuurd aan alle raadsleden. Van de uitgevoerde controles van vergunningen op het gebied van horeca-terrassen, winkeltijdenwetgeving etc. vindt geen structurele verslaglegging plaats. Daarnaast is gebleken dat in sector I en III monitoring van de handhaving structureel plaats vindt en in sector II niet. De wijze waarop monitoring van de handhavingsprogramma's moet plaatsvinden is niet organisatiebreed c.q. uniform vastgelegd.

Afstemming in de handhaving. De handhavingsmedewerkers van de betrokken afdelingen uit de sectoren I, II en III werken nauw met elkaar samen en voeren structureel overleg over de afstemming in de handhaving. De coördinatie in de aanpak van afdelingsoverstijgende handhavingsgevallen vindt echter ad hoc plaats. Er is niemand verantwoordelijk gesteld voor dat problemen gezamenlijk worden opgepakt en opgelost en dat gemaakte afspraken worden bewaakt. Daarnaast is gebleken dat afstemming met externe handhavingspartners structureel plaats vindt. Tussen de afdelings- en sectorhoofden is geen vaste overlegstructuur ten aanzien van de handhaving. Voor de interne en externe handhavingssamenwerking is geen integraal (voor sector I, II en III samen) stappenplan opgesteld (stappen en momenten waarop en hoe in- en externe afstemming moet plaatsvinden). Uit het interview met de afdelingshoofden is gebleken dat verschillend wordt gedacht over de kwaliteit van de interne handhavingssamenwerking vanwege de wijze waarop de handhaving in de organisatie is geborgd.

Handhaafbaarheidstoets. Uit het onderzoek is gebleken dat bestemmingsplannen, verordeningen en vergunningvoorschriften worden getoetst op duidelijkheid en handhaafbaarheid.

Verhogen leges. De bouwleges zijn met 25% verhoogd voor aanvragen van een bouwvergunning of vrijstelling waarbij de aangevraagde activiteiten reeds een aanvang hebben gemaakt.

Functiescheiding. De vereiste functiescheiding tussen vergunningverlening en handhaving is grotendeels binnen de gemeentelijke organisatie geborgd (m.u.v. de afdeling Burger- en Bestuurszaken en de Brandweer). Als gevolg van de regionalisering zal vanaf 1 juli 2009 een harde scheiding worden aangebracht bij de Brandweer in vergunningverlening en handhaving.

Implementatie van uitgangspunten met betrekking tot de uitvoering

Aanpak overtredingen. Uit de onderzochte controledossiers is gebleken dat overtredingen worden aangepakt. Na constatering van een overtreding wordt eerst een bestuurlijke waarschuwingsbrief verstuurd en als bij een hercontrole blijkt dat de overtreding voortduurt wordt een handhavingsprocedure gestart.

Innen verbeurde dwangsommen. In het kader van deze Quick scan zijn twee handhavingsdossiers onderzocht. Bij één van deze dossiers is gebleken dat er door de

gemeente onterecht een dwangsom is verbeurd en dat de gemeente daardoor niet tot inning van deze dwangsom is overgegaan. Gelet op het feit dat er maar één dossier overblijft kan met betrekking tot dit onderdeel geen conclusie worden getrokken.

Protocollen. Uit de aangereikte documenten is gebleken dat niet voor alle afdelingen binnen sector I, II en III de handhavingstrajecten zijn vastgelegd in protocollen.

4 Aanbevelingen

Gebaseerd op de conclusies uit het vorige hoofdstuk zijn onderstaande aanbevelingen geformuleerd.

Aanbeveling 1

Het is aan te bevelen dat de raad bij nieuw vast te stellen integraal handhavingsbeleid zelf de kaders stelt. De wijze van handhaven heeft veel invloed op de belevingswereld van burgers en bedrijven. Zaken die hierbij aan de orde komen zijn bijvoorbeeld: wat moet prioriteit hebben en op welke wijze wordt er uitvoering gegeven aan handhaving? Welke zaken worden en kunnen (vanwege de beperkte middelen voor handhaving) alleen middels meldingen van burgers en bedrijven opgepakt? Welke politieke en financiële afwegingen maakt de raad? De rekenkamer vindt dat het hier een kaderstellende en controlerende verantwoordelijkheid van de raad betreft.

Aanbeveling 2

Beoordeel of het huidige beleid, de huidige organisatie en de wijze van uitvoering voldoet aan de eisen uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Gezien de nieuwe Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is het van belang dat het handhavingsbeleid hierop getoetst wordt. De quick-scan geeft aanleiding om te veronderstellen dat nog niet alle punten van de WABO zijn geregeld.

Aanbeveling 3

Neem een standpunt in ten aanzien van de reeds vastgestelde integrale handhavingsnota deel A:

- voer deze conform uit, of
- pas deze aan, of
- trek hem in en stel nieuw beleid vast.

Volgens de rekenkamer is de huidige situatie niet wenselijk. Beleidskader en implementatie sluiten niet op elkaar aan. Grofweg zijn er drie opties: alsnog uitvoeren conform het vastgestelde beleid, het vastgestelde handhavingsbeleid aanpassen of het beleid intrekken en nieuw beleid vaststellen.

Aanbeveling 4

Wanneer er voor wordt gekozen om de integrale handhavingsnota deel A uit te voeren dan dient een besluit genomen te worden hoe invulling wordt gegeven aan deel B (de handhavingsorganisatie en de handhavingsprogrammering). De rekenkamer is van mening dat wanneer ervoor wordt gekozen de integrale handhavingsnota te implementeren, dit moet worden verankerd in de organisatie.

Aanbeveling 5

Biedt jaarlijks aan de raad een gemeentebreed (sector I, II en III) handhavingsprogramma (al dan niet gebaseerd op de integrale handhavingsnota deel A) aan ter kennisname en informeer de raad jaarlijks over de uitvoering van dit programma.

De rekenkamer vindt dat de raad deze informatie nodig heeft om de controlerende taak uit te oefenen.

Aanbeveling 6

Beleg de verantwoordelijkheid (afdelingsoverstijgend en sectoroverstijgend) voor de gezamenlijke aanpak van problemen. Binnen deze verantwoordelijk valt tevens de bewaking van de gemaakte afspraken.

Aanbeveling 7

Stel een integraal stappenplan op voor de interne en externe handhavingssamenwerking (stappen en momenten waarop en hoe in- en externe afstemming moet plaatsvinden). Een stappenplan kan helpen bij het bewaken van integraliteit van handhaving en het bevorderen van efficiëntie.

Aanbeveling 8

Leg de wijze waarop monitoring van de uitvoering moet plaatsvinden organisatiebreed (sector I, II en III) vast.

Aanbeveling 9

Leg gemeentebreed (sector I, II en III) de wijze waarop handhavend wordt opgetreden vast in protocollen.

Nota van bevindingen

Quick Scan Integrale Handhaving

Bijlage 1

Dit onderzoek betreft een Quick scan naar de integrale handhaving bij de gemeente Weert. In deze quick scan zijn de uitgangspunten ten aanzien van strategie, beleid, organisatie en uitvoering zoals de gemeente Weert deze heeft geformuleerd in de nota integrale handhaving deel A gehanteerd als normenkader.

De dataverzameling is weergegeven in een tabel, waarin in de eerste kolom de uitgangspunten nader zijn uitgewerkt in vragen. De antwoorden op deze vragen zijn verzameld door het bestuderen van documenten en dossiers (zie bijlage 1 gebruikte documenten) alsmede door het houden van interviews met vier portefeuillehouders handhaving, drie afdelingshoofden van respectievelijk de afdeling Bouwen en Milieuzaken, Inrichting en Gebruik Openbare Ruimte en Burger en Bestuurszaken, twee raadsleden en zes medewerkers van de afdelingen Milieu en Bouwzaken (MBZ), Omgevingsbeleid, Inrichting en Gebruik Openbare Ruimte (IGOR), Burger en Bestuurszaken en de Brandweer.

De onderzochte dossiers zijn geselecteerd uit de opgevraagde lijsten met controles en hercontroles milieu, bouwen, gebruiksvergunningen, evenementenvergunningen, handhavingsbesluiten, gedoogbesluiten en klachten over 2007 en 2008.

In de nota integrale handhaving deel A is aangegeven dat er zes afdelingen afkomstig uit drie sectoren deelnemen aan het project¹ integrale handhaving te weten:

Sector I Stadsontwikkeling: afdeling Milieu en Bouwzaken (MBZ) en de afdeling Omgevingsbeleid. Deze afdelingen houden zich o.a. bezig met het toezicht en de handhaving van milieuvergunningen, bouw en sloopvergunningen, gebruiksvergunningen en strijdig gebruik met bestemmingsplan.

¹ Wordt op pagina 23 van de Handhavingsnota deel A als project genoemd

Sector II Stadsbeheer: afdeling Inrichting en Gebruik Openbare Ruimte (IGOR). Deze afdeling houdt zich o.a. bezig met het toezicht en de handhaving van evenementen en betaald parkeren

Sector III Samenleving en Burgerzaken: afdeling Burger en bestuurszaken. Deze afdeling houdt zich o.a. bezig met het toezicht en de handhaving op de sluitingsuren bij horeca en de drank en horecawet. Afdeling OSCAR. Deze afdeling houdt zich o.a. bezig met het toezicht en de handhaving op de leerplicht en kamperen. De Brandweer controleert o.a. gebruiksvergunningen.

In dit onderzoek hebben wij ons gericht op de afdelingen Milieu en Bouwzaken, Omgevingsbeleid, Inrichting en Gebruik openbare Ruimte, Burger en Bestuurszaken en de Brandweer omdat hier de handhavingstaken met de hoogste prioriteit voorkomen en de meeste samenhang c.q. integrale aanpak in de handhaving plaats vindt.

In de integrale handhavingsnota deel A is een prioritering opgenomen van de handhavingstaken van de gemeente. In deze quick scan is een deel van deze prioritaire handhavingstaken onderzocht te weten: controles milieuvergunningen, controles bouwvergunningen, controles evenementenvergunningen, controles gebruiksvergunningen.

Strategische uitgangspunten	Antwoorden
1.Voorkomen is beter dan genezen. De gemeente Weert zal naast repressieve handhaving ook structureel aandacht geven aan preventieve handhaving middels goede communicatie en het opstellen van handhaafbare documenten	
Wordt getoetst of de normstelling in bestemmingsplannen, verordeningen en vergunningvoorschriften duidelijk en handhaafbaar zijn? Zo ja, hoe vindt toetsing plaats? Worden burgers geïnformeerd over het gemeentelijke handhavingsbeleid en zo ja hoe vindt communicatie hierover plaats?	Bestemmingsplannen, verordeningen en vergunningvoorschriften worden op duidelijkheid en handhaafbaarheid getoetst. Bij vergunningverlening gebeurt dit door het raadplegen van collega handhavers bij het opstellen van de vergunning. Bij verordeningen wordt vaak gebruik gemaakt van de modellen van de VNG welke door een jurist worden getoetst. Bij bestemmingsplannen worden de teksten door de projectleider opgesteld, een jurist toetst vervolgens als “tegenlezer” op handhaafbaarheid. Er zijn nog geen protocollen hiervoor opgesteld. Wel wordt in nieuwe bestemmingsplannen een hoofdstuk handhaving opgenomen. Ja, allereerst bij de vaststellingsprocedures van beleid. Burgers worden middels een publicatie in het Land van Weert over de vaststelling en ter inzage legging van het ontwerp-handhavingsbeleid geïnformeerd en worden in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen. Deze procedure is gevolgd bij het vaststellen van de integrale nota handhaving deel A. Verder bieden het jaarlijkse jaarverslag bouwen en milieu en klachtenevaluaties die eveneens bekend worden gemaakt en ter inzage worden gelegd informatie over het gevoerde handhavingsbeleid. Het integraal handhavingprogramma 2008 Domein I (afdeling MBZ, Omgevingsbeleid en de Brandweer voor wat betreft de gebruiksvergunning) is bekend gemaakt in het Land van Weert. Het handboek programmatisch handhaven van de Afdeling IGOR is niet bekend gemaakt in het Land van Weert. Afdeling Burger en

	Bestuurszaken heeft een stappenplan vastgesteld voor de handhaving dat is bekend gemaakt in het Land van Weert.
2. Er wordt consequent en structureel toezicht gehouden.	
Worden de controles voor de beleidsvelden met de hoogste prioriteiten uit de integrale handhavingsnota deel A (cat.3 en 4 milieuvergunningen, bouw-, sloop-, gebruiksvergunningen, evenementen, drank- en horeca, terrassen) jaarlijks gepland en in een programma vastgelegd?	<i>Afdeling MBZ:</i> Ja, dit blijkt uit het handhavingsprogramma milieu 2008 en het handhavingsprogramma 2008 sector I. Op 8 januari 2008 heeft het college een handhavingsprogramma milieu 2008 vastgesteld. Dit programma vormt een uitwerking van de beleidsnota milieuhandhaving en de integrale handhavingsnota deel A. Daarnaast heeft het college op 27 mei 2008 een handhavingsprogramma voor sector I 2008 vastgesteld. Sector I omvat de afdelingen Milieu- en Bouwzaken, Omgevingsbeleid en de Brandweer voor wat betreft gebruiksvergunningen. Het integrale handhavingsprogramma 2008 sector I omvat een programma voor de handhaving van milieu, bouwen- en monumenten, brandveiligheid en bestemmingsplannen. <i>Afdeling Burger en Bestuurszaken (Drank- en horeca):</i> Uit de aangereikte documenten en de interviews is niet gebleken dat er jaarlijks een handhavingsprogramma wordt opgesteld voor drank- en horecacontroles. In september 2006 is er een convenant veilig uitgaan Weert ondertekend door de gemeente, Sinvest toezicht en handhaving B.V., de politie, horeca Weert, Stichting Oelemarkt promotion en omwonenden. In dit convenant staan afspraken en maatregelen omtrent de handhaving van de uitgaansoverlast opgenomen. Maandelijks vindt er vanuit de gemeente overleg plaats over de planning en uitvoering met o.a. politie, BOA's, Horeca Nederland en Stichting Oelemarkt. De controles vinden plaats in de binnenstad van vrijdag tot en met zondag en worden uitbesteed aan Sinvest B.V.. De administratieve afhandeling van de controle vindt door de gemeente plaats. Degene die de horeca-vergunning verleent doet ook de administratieve afhandeling van de controle/handhaving. <i>Afdeling IGOR (Evenementen):</i> de afdeling IGOR heeft een eenheid stadstoezicht die o.a. toeziet op evenementen. De afdeling IGOR heeft een eigen programma, het handboek programmatisch handhaven 2008. Hierin is o.a. een programma opgenomen ten aanzien van evenementen. Tijdens het interview met het afdelingshoofd is aangegeven dat bij het opstellen van dit programma geen rekening is gehouden met de in de

Wordt getoetst of de geplande controles zijn uitgevoerd en wordt hier jaarlijks een verslag van gemaakt en zo ja aan wie?	integrale handhavingsnota deel A opgenomen doelstellingen en prioritering voor de handhaving. <i>Afdeling MBZ:</i> Controles worden geregistreerd en hier wordt jaarlijks een verslag over opgesteld dat door het college wordt vastgesteld en ter kennis wordt gebracht van de raad. Dit blijkt uit het jaarverslag Bouwen en Milieu 2007. Per 1 januari 2009 vindt registratie voor de afdeling bouwen en milieu plaats via SBA (registratie van vergunningverlening en handhaving). <i>Afdeling Omgevingsbeleid:</i> Er is een handhavingsregister waarin de handhavingsprocedures worden geregistreerd en bijgehouden. Het handhavingsregister is bedoeld voor alle handhavers van sector I en kan door hun geraadpleegd worden. Uit het onderzoek is niet gebleken dat er een (jaarlijks)verslag wordt gemaakt van de uitgevoerde controles en dat het college of de raad hierover geïnformeerd wordt. <i>Afdeling Burger en Bestuurszaken (Drank- en horeca):</i> In een structureel maandelijks overleg wordt de planning en de uitvoering van de controles doorgenomen. De controles zijn uitbesteed aan Sinvest B.V. Deze voeren controles uit van vrijdag tot en met zondag in de binnenstad. Zij rapporteren schriftelijk over de bevindingen van de controles aan de afdeling Burger- en Bestuurszaken. Indien er sprake is van een overtreding, dan wordt deze administratief afgehandeld door de afdeling Burger- en Bestuurszaken. Uit de opgevraagde documenten en de interviews is niet gebleken dat er jaarlijks een verslag wordt gemaakt over de uitgevoerde controles en dat het college of de raad hierover geïnformeerd wordt. <i>Afdeling IGOR (Evenementen):</i> Uit het handboek programmatisch handhaven 2008 en uit het interview en de aangereikte stukken is gebleken dat niet alle vergunde evenementen worden gecontroleerd. Controles vinden steekproefsgewijs plaats en naar aanleiding van klachten. De bevindingen van een controle worden middels een mail gerapporteerd naar de eenheid Gebruik die de bevindingen in het dossier verwerkt. Bij een nieuwe aanvraag om een evenementenvergunning worden deze bevindingen meegenomen. Uit de opgevraagde documenten en de interviews is niet gebleken dat er (jaarlijks) een verslag wordt gemaakt over de uitgevoerde controles en dat het college of de raad hierover geïnformeerd wordt.

3. Uitgangspunt is dat er strikt gehandhaafd wordt. Gedogen gebeurt in een grote mate van terughoudendheid	
Wordt er tegen de overtredingen uit de beleidsvelden met de hoogste prioriteit uit de integrale handhavingsnota deel A strikt gehandhaafd?	<i>Afdeling BMZ:</i> Ja, uit de onderzochte dossiers is gebleken dat er structureel hercontroles worden uitgevoerd en dat er wordt gecontroleerd totdat de overtreding is beëindigd. <i>Gebruiksvergunningen:</i> Uit de onderzochte dossiers is gebleken dat er in de periode 2006-2007 niet structureel hercontroles zijn uitgevoerd waardoor er geen gevolg is gegeven aan geconstateerde overtredingen. In 2008 zijn er extra middelen beschikbaar gesteld om de controles van de gebruiksvergunningen uit te kunnen voeren. Uit de onderzochte dossiers is gebleken dat hier in 2008 ook uitvoering aan wordt gegeven. De hercontroles in 2008 zijn structureel uitgevoerd. <i>Afdeling Omgevingsbeleid:</i> Ja, uit de onderzochte dossiers is gebleken dat de handhaver de overtreding afhandelt vanaf de eerste controle tot aan de vooraankondiging dwangsom. Vanaf hier nemen de juristen het over. <i>Afdeling IGOR(Evenementen):</i> Uit het interview met de handhaver en de opgevraagde informatie blijkt dat niet bestuursrechtelijk dan wel strafrechtelijk handhavend is opgetreden bij evenementen. <i>Afdeling Burger en bestuurszaken (Drank- en horeca):</i> Niet onderzocht. In verband met de dataverzameling voor dit onderzoek is een selectie gemaakt van te onderzoeken dossiers. Dossiers over drank- en horeca controles zijn hierbij niet geselecteerd en dus ook niet onderzocht.
Is de gemeentelijke beleidslijn voor gedogen bekend onder de medewerkers?	Deels. Uit de interviews met de medewerkers is gebleken dat de beleidslijn gedogen alleen bekend is bij de afdeling Milieu en Bouwzaken (MBZ).

Wordt er alleen in individuele situaties en als er zicht is op beëindiging c.q. legalisering (overmacht- en overgangssituaties) gedoogd? Indien er gedoogd wordt gaat het dan om een korte termijn? Indien er gedoogd wordt, is dit schriftelijk vastgelegd.	Er is 1 dossier door de gemeente aangereikt en hieruit bleek dat er volgens de door de gemeente vastgestelde beleidslijn is gedoogd. Daarnaast is er tijdens het dossieronderzoek een handhavingdossier aangetroffen waarbij gemotiveerd afgezien werd om handhavend op te treden in het kader van de redelijkheid en billijkheid. Hier was echter geen sprake van een overmacht- en overgangssituatie zoals de beleidslijn voor gedogen vereist. In voornoemd 1^e geval wel. In het 2^e geval is geen termijn gesteld, de overtreding mag daarmee onbepaalde tijd voortduren. Ja, dit is uit de aangereikte dossiers gebleken.
<i>Beleidsuitgangspunten en organisatorische uitgangspunten</i>	Antwoorden
4. De handhavingstaak dient zich van reactief naar pro-actief te ontwikkelen. Daartoe worden in een handhavingsprogramma de voorgenomen handhavingsinspanningen op basis van een prioriteitsstelling vastgelegd. Over de	

uitvoering van het programma wordt jaarlijks gemonitord en aan de gemeenteraad gerapporteerd.	
In het op te stellen <i>deel B</i> zou de <i>organisatie</i> en de <i>programmering</i> verder worden uitgewerkt. Is deel B er gekomen en zo nee waarom niet? Wie is bestuurlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van de (integrale)handhaving? Wanneer en door wie is de integrale	Nee. Uit de interviews en de opgevraagde stukken is gebleken dat het MT het over de herinrichting van de organisatie en de wijze waarop de integrale programmering dient plaats te vinden het niet eens is kunnen worden. In oktober 2007 heeft de personeelsconsulent van de gemeente een voorstel gedaan aan het MT voor de handhavingsorganisatie en de programmering van de handhaving. Het MT heeft op dit voorstel geen besluit genomen. Sector II had als bezwaar dat de bestuurlijke boete (nieuwe regeling waarvan de inhoud en de gevolgen toen nog niet bekend waren) van invloed kon zijn op de organisatie van de handhaving en wilde hierop wachten. Naast sector II heeft ook sector III grote bezwaren aangetekend tegen het organisatiemodel. In dit model zouden de handhavers van de brandweer ondergebracht worden bij de afdeling MBZ. Bij deze mutatie kwam de invulling van de brandweezorg onder grote druk te staan, vandaar het bezwaar. Dit heeft ertoe geleid dat er een splitsing is ontstaan tussen Domein I (afdeling Milieu en Bouwzaken, afdeling Omgevingsbeleid en de Brandweer v.w.b. gebruiksvergunningen en Domein II (Afdeling Inrichting Gebruik Openbare Ruimte en Afdeling Burger en Bestuurszaken en de Brandweer v.w.b. evenementen). Aan deze splitsing ligt geen besluit ten grondslag. Uit de interviews en de aangereikte stukken is gebleken dat de taakvelden waarover handhaving plaatsvindt, zijn verdeeld over vier portefeuilles. Wethouder Sijben heeft het onderwerp integrale handhaving in portefeuille. Van de vier geïnterviewde portefeuillehouders was één portefeuillehouder bekend met de inhoud van de integrale handhavingsnota deel A. De geïnterviewde portefeuillehouders hebben aangegeven dat de handhavingsnota deel A tot stand is gekomen in de vorige raadsperiode en dat bij de huidige programmering en de uitvoering van de handhaving de integrale handhavingsnota deel A niet als toetsingskader wordt gebruikt. De handhavingsnota deel A is door het college op 26 januari 2006 vastgesteld. De nota is op 14 maart 2006 ter

handhavingsnota deel A vastgesteld?	kennis gebracht van de gemeenteraad. Uit de interviews en de aangereikte documenten is gebleken dat de raad niet verantwoordelijk is geweest voor het vaststellen van het integrale handhavingsbeleid en dat de raad in de afgelopen 2 jaar geen kaders heeft gesteld voor de handhaving binnen de gemeente.
Hoe zijn de beleidsuitgangspunten uit deel A in de organisatie verder uitgewerkt/heeft dit geleid tot een gewijzigde organisatie van de handhaving en zo ja welke?	<i>Afdeling MBZ, Omgevingsbeleid en Brandweer v.w.b. gebruiksvergunningen:</i> Op 27 mei 2008 heeft het college het integraal handhavingsprogramma Domein I vastgesteld. De in de integrale handhavingsnota deel A opgenomen doelstellingen en prioritering voor de handhaving hebben de input gevormd van het integrale handhavingsprogramma 2008 Domein I. Per 1 januari 2009 wordt de handhaving omgevingsbeleid ondergebracht bij de afdeling bouwen en milieu. Er is dan sprake van 1 integrale afdeling handhaving voor bouwen, slopen, gebruiksvergunningen, milieu en strijdig gebruik met bestemmingsplannen en aanlegvergunningen. Met ingang van 1 juli 2009 maakt de brandweer als gevolg van de regionalisatie geen deel meer uit van de gemeentelijke organisatie. Hierdoor maakt de brandweer dan ook geen onderdeel uit van voornoemde integrale afdeling handhaving. In de nieuwe organisatie wordt de brandweer een adviseur naar de gemeente toe. <i>Afdeling IGOR:</i> Uit de interviews en de documentenanalyse is gebleken dat de beleidsuitgangspunten uit deel A niet verder zijn uitgewerkt binnen de afdeling IGOR en er zijn geen veranderingen gepland ten aanzien van de organisatie van de handhaving. <i>Afdeling burger- en bestuurszaken:</i> Uit de interviews en de aangereikte documenten is gebleken dat de beleidsuitgangspunten uit deel A niet verder zijn uitgewerkt binnen de afdeling Burger en Bestuurszaken en er zijn geen veranderingen gepland ten aanzien van de organisatie van de handhaving.
Hoe is de splitsing tussen Domein I en II tot stand gekomen?	De splitsing is ontstaan vanwege het feit dat het MT in oktober 2007 geen besluit heeft genomen over de gevolgen van de handhavingsnota deel A voor de organisatie. Aan de splitsing die in de praktijk wordt

Is deze splitsing werkbaar in de praktijk? Waarom wel/niet? De Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsvergunning) stelt eisen aan de organisatie van de handhaving, hoe wordt hierop door de sectoren ingespeeld/vindt hier intern overleg over plaats/wat zijn de(organisatorische) toekomstplannen m.b.t. integrale handhaving?	toegepast tussen Domein I en II ligt geen besluit van het MT of het college ten grondslag. Uit de interviews met de afdelingshoofden is gebleken dat er verschillend wordt gedacht over de kwaliteit van de interne handhavingssamenwerking in relatie tot de wijze waarop de handhaving in de organisatie is geborgd. Uit de interviews met de medewerkers is gebleken dat de splitsing in de praktijk werkbaar is. Bij handhaving van evenementen en drank- en horeca worden de andere betrokken afdelingen ingeschakeld (24-uurs bereikbaarheidsregeling voor milieu) en dit werkt naar tevredenheid van de geïnterviewden. Volgens het afdelingshoofd MBZ komt dit aan de orde in de projectgroep omgevingsvergunning. De betekenis voor de organisatie hiervan is nog niet duidelijk.

Is dit programma afgestemd met externe handhavingspartners en zo ja met welke en hoe vindt de afstemming plaats? Is er iemand binnen de organisatie aangewezen/verantwoordelijk gemaakt voor het opstellen en afstemmen van een integraal handhavingsprogramma en zo ja wie? Is er een handhavingscoördinator en zo ja per sector of sectoroversteigend? Zijn de inspanningen in het programma gebaseerd op prioriteitstellingen uit de integrale handhavingsnota deel A?	In het handhavingsprogramma milieu wordt jaarlijks een verband gelegd met de landelijke handhavingsprioriteiten. Met ingang van 2009 wordt het verband met landelijke en provinciale prioriteiten gelegd in het integraal handhavingsprogramma (Rijk/Provincie). Een belangrijk instrument van afstemming van de handhavingsprogramma's van de gemeente Weert met externe handhavingspartners (Politie/OM, Provincie, Brandweer) is het Lokaal Handhavings Overleg (LHO) waarin de handhavingsprogramma's aan de orde komen. Nee Ja, dit is het afdelingshoofd MBZ voor sector I. Voor sector II en III is er geen handhavingscoördinator aangewezen. Ja, alleen voor sector I..
Vindt er jaarlijkse rapportage plaats aan de raad over de uitvoering van (de) handhavingsprogramma(s)/uitvoering van de handhaving en zo ja hoe?	<i>Afdeling MBZ en Omgevingsbeleid en Brandweer:</i> ja via jaarverslag en P&C cyclus. <i>Afdeling IGOR:</i> rapportage van het afgelopen jaar zit in het jaarlijkse handboek programmatisch handhaven. De

	afgelopen twee jaar is het handboek niet door het college vastgesteld en ook niet aan de raad voorgelegd. <i>Afdeling Burger- en Bestuurszaken:</i> Jaarlijks worden de handhavingsactiviteiten (het aantal uitgeschreven processen-verbaal) die de BOA's van Sinvest uitvoeren in het uitgaansgebied etc. opgenomen in de Veiligheidsanalyse- en evaluatie, welke wordt besproken in de Raadscommissie AZ en wordt toegestuurd aan alle raadsleden. Van de uitgevoerde controles van vergunningen op het gebied van horeca-terrassen, winkeltijdenwetgeving etc. vindt geen structurele verslaglegging plaats.
Monitoring: Op basis waarvan komt de managementinformatie tot stand? Zijn hier afspraken over vastgelegd organisatiebreed?	Organisatiebreed: Op basis van (maandelijkse) informatie van controles, klachten opgelegde sancties etc. Deze informatie wordt teruggekoppeld in het Lokaal Handhavings Overleg waarbij alle sectoren van de gemeente vertegenwoordigd zijn en in het portefeuillehoudersoverleg. Nee, organisatiebreed zijn geen afspraken over monitoring vastgelegd. Voor milieu zijn wel afspraken vastgelegd over monitoring. In de beleidsnota milieuhandhaving wordt aangegeven dat de hierin in paragraaf 3.2 opgenomen operationele doelstellingen jaarlijks worden gemonitord. Verder wordt aangegeven dat monitoring plaatsvindt van: • het aantal geconstateerde overtredingen; • het aantal keren dat bestuursrechtelijk is opgetreden/dwangsommen; • de keren dat strafrechtelijk wordt opgetreden wanneer daarom is verzocht; • de aard van de klachten. De beleidsnota geeft aan dat monitoring plaatsvindt in het Handhavingsuitvoeringsprogramma en dat naar

Wie is verantwoordelijk voor de monitoring en verslaglegging naar bestuur?	aanleiding hiervan wordt bekeken of er verbeteringen mogelijk/noodzakelijk zijn. De verbeteracties zijn in het Handhavingsuitvoeringsprogramma opgenomen. Afdeling MBZ : handhavingscoördinator Afdeling IGOR en Burger en Bestuurszaken: Dit is niet geregeld c.q. vastgelegd. Per afdeling. Monitoring van milieu en bouwen heeft het afgelopen jaar plaatsgevonden in het jaarlijkse milieuverslag, klachtenevaluatie en de jaarrekening. Mogelijke verbeteracties worden verwerkt in het handhavingsuitvoeringsprogramma. Binnen de afdeling IGOR vindt monitoring niet structureel plaats. In de evaluatie over 2007 in het handboek programmatisch handhaven 2008 staat vermeld dat het bewaken en bijhouden van het programmatisch handhaven en aan- en invoer van mutaties niet consequent gebeurt. Binnen de afdeling Burger- en Bestuurszaken worden de handhavingsactiviteiten in het uitgaansgebied etc. van de BOA's van Sinvest gemonitord via de beleidscycles integrale veiligheid. In het maandelijks overleg met alle aan het convenant "Veilig Uitgaan Weert" deelnemende partijen wordt de stand van zaken doorgenomen en eventuele aandachtspunten en knelpunten besproken. Verslaglegging vanuit Afdeling MBZ vindt 1 keer per jaar middels het jaarverslag plaats. Het jaarverslag wordt

Vindt monitoring per afdeling, sector of domein plaats? Hoe en hoe vaak per jaar vindt verslaglegging over de uitvoering van het handhavingsprogramma naar het bestuur plaats?	door het college vastgesteld en aan de raad voorgelegd. Uit het handboek programmatisch handhaven 2008 blijkt dat verslaglegging vanuit afdeling IGOR 1 keer per jaar plaats vindt en onderdeel uitmaakt van het jaarlijkse handboek programmatisch handhaven. In het interview heeft het afdelingshoofd aangegeven dat de laatste 2 jaar geen verslaglegging c.q. evaluatie heeft plaatsgevonden van de uitvoering van het programma naar het college en naar de raad. Gepland is om het programma voor 2009 en de evaluatie over 2008 in april 2009 gereed te hebben en dit aan het college en de raad aan te bieden. Uit het interview met het afdelingshoofd en de aangereikte documenten is gebleken dat vanuit de afdeling Burger en Bestuurszaken 1 keer per jaar verslaglegging plaats vindt over de handhavingsactiviteiten (het aantal uitgeschreven processen-verbaal) die de BOA's van Sinvest uitvoeren in het uitgaansgebied etc. De verslaglegging vindt plaats in de Veiligheidsanalyse- en evaluatie, welke wordt besproken in de Raadscommissie AZ en wordt toegestuurd aan alle raadsleden. Van de uitgevoerde controles van vergunningen op het gebied van horeca-terrassen, winkeltijdenwetgeving etc. vindt geen structurele verslaglegging plaats. Daarnaast is uit de aangereikte MARAP's gebleken dat in de MARAP zeer beperkt of niet gerapporteerd wordt over afwijkingen ten aanzien van de planning. Per afdeling.

Vindt de verslaglegging plaats per afdeling, sector of domein?	
5. Bij nieuwe en te wijzigen normstelling wordt structureel een handhaafbaarheidstoets uitgevoerd. De resultaten van deze toets worden in de gestelde norm verwerkt en in de toelichting bij de gestelde norm vermeld	
Wordt er een handhaafbaarheidstoets uitgevoerd bij nieuwe/te wijzigen normstelling? Zo ja, is hiervoor een protocol opgesteld?	Bestemmingsplannen, verordeningen en vergunningvoorschriften worden op duidelijkheid en handhaafbaarheid getoetst. Bij vergunningverlening gebeurt dit door het raadplegen van collega handhavers bij het opstellen van de vergunning. Bij verordeningen wordt vaak gebruik gemaakt van de modellen van de VNG welke door een jurist worden getoetst. Bij bestemmingsplannen worden de teksten door de projectleider opgesteld, een jurist toetst vervolgens als “tegenlezer” op handhaafbaarheid. Er zijn nog geen protocollen voor de handhaafbaarheidstoets opgesteld. In nieuwere bestemmingsplannen is wel een hoofdstuk handhaving opgenomen.
6. Er is sprake van een functiescheiding tussen vergunningverlening en handhaving	
Zijn de functies tussen vergunningverlening en handhaving op papier en in de praktijk	

strikt gescheiden en hoe is dit georganiseerd: Afdeling bouwen en milieu? Brandweer? (gebruiksvergunningen?) Afdeling omgevingsbeleid? Afdeling Burger- en bestuurszaken? Afdeling IGOR (Stadstoezicht en Gebruik)?	Ja, er wordt gewerkt met een aparte groep handhavers binnen de afdeling. Nee, degene die de vergunningaanvraag beoordeelt/verleent is ook vaak degene die de voorschriften controleert. Als gevolg van de regionalisering van de brandweer zal vanaf 1 juli 2009 een harde scheiding in vergunningverlening en toezicht gaan plaatsvinden bij de brandweer. Handhavingstaken blijven een verantwoordelijkheid van de gemeente. Ja, 2,5 Fte voor handhaving (2 Fte buitentoezicht en 0,5 Fte directe juridische koppeling met handhaving). Deze medewerkers verrichten puur toezichthoudende en handhavende werkzaamheden. Drank- en horeca: nog geen scheiding aangebracht. De controles worden uitbesteed aan Sinvest B.V. maar de administratieve afhandeling/aanschrijvingen gebeurt door de medewerker van de Afdeling Burger- en Bestuurszaken die ook de vergunning heeft verleend. Evenementen: Ja . Binnen de afdeling IGOR waar stadstoezicht onderdeel van uitmaakt is een strikte scheiding aangebracht tussen de vergunningglener en de toezichthouder/handhaver.
7. Teneinde het handhavingsbeleid effectief en efficiënt te kunnen uitvoeren moeten de betrokken afdelingen en externe partners daar waar nodig nauw met elkaar samenwerken. Hiertoe wordt regelmatig	

overleg gevoerd. De bij de handhaving betrokken afdelingen vervullen een oog- en oorfunctie voor elkaar.	
Werken afdelingen met elkaar samen om handhavingsbeleid en programma uit te voeren en zo ja hoe wordt hier vorm aan gegeven? Is hiervoor een integraal stappenplan opgesteld (stappen en momenten waarop in- en externe afstemming moet plaatsvinden)? Hoe vindt in de praktijk afstemming plaats tussen de sectorhoofden? Is er iemand aangewezen binnen de organisatie die bevoegd is om de	Ja, via structureel intern overleg en ad hoc. Om de ontvangen meldingen/klachten te kunnen stroomlijnen en de afhandeling goed te kunnen afstemmen is er intern bij de gemeente een overlastbestrijdingsteam ingesteld dat 1 maal per maand bij elkaar komt. Alle afdelingen (en sectoren) zijn hierin vertegenwoordigd middels afvaardiging van 1 persoon die binnen de afdeling aanspreekpunt is voor de klachtenafhandeling. Daarnaast is het Lokaal Handhavings Overleg (LHO) een belangrijk instrument van afstemming. Een keer per drie maanden vindt, gemeentebreed, het LHO plaats. Het secretariaat hiervan wordt gevoerd door de afdeling Milieu- en Bouwzaken. Aan het overleg nemen de Afdeling Milieu- en Bouwzaken, de afdeling omgevingsbeleid (jurist), Stadstoezicht en –gebruik, burger- en bestuurszaken, de brandweer de Politie, de provincie en het Waterschapsbedrijf deel. Nee. In 2008 zou een uniform controlerapport ontwikkeld worden. Uit de interviews is gebleken dat er nog geen uniform controlerapport is. Daarnaast zou in 2008 een geautomatiseerde database opgezet worden voor de handhaving. Uit de interviews is gebleken dat deze nog niet gereed is. Ad hoc. Er is geen vaste overlegstructuur ten aanzien van handhaving.

afstemming te regelen en te monitoren?	Nee, uit het onderzoek is gebleken dat de coördinatie in de aanpak van afdelingsoverstijgende handhavingsgevallen ad hoc plaats vindt. Er is geen coördinator aangewezen (afdelingsoverstijgend) die regelt dat problemen gezamenlijk worden opgepakt en opgelost en gemaakte afspraken worden bewaakt.
Hoe wordt er met externen samengewerkt op het gebied van informatieverstrekking, de wijze van toezicht, de planning van het toezicht en de adm.juridische afhandeling? Is er een trekker/coördinator vanuit de gemeente hiervoor aangewezen? Hoe verloopt de samenwerking met de externe partners?	Een belangrijk instrument van afstemming met externe handhavingspartners in Weert is het Lokaal Handhavings Overleg (LHO). Een keer per drie maanden vindt, gemeentebreed, het LHO plaats. Het secretariaat hiervan wordt gevoerd door de afdeling Milieu- en Bouwzaken. Aan het overleg nemen de Afdeling Milieu- en Bouwzaken, de afdeling omgevingsbeleid, Stadstoezicht en –gebruik, burger- en bestuurszaken, de brandweer de Politie, de provincie en het Waterschapsbedrijf. Ja, voor sector I is dat het afdelingshoofd Milieu en Bouwzaken (MBZ). Coördinatie vindt niet sectoroverstijgend plaats. Uit de interviews is gebleken dat: - de samenwerking met de provincie is verbeterd nu deze in Roermond een steunpunt heeft. - de politie vaak afwezig is tijdens het Lokaal Handhavingsoverleg (LHO). - De samenwerking met het waterschapsbedrijf goed verloopt.

8. Het verhogen van de legeskosten bij het legaliseren van illegale activiteiten middels het vergunnen van deze activiteiten	
Is de legesverordening aangepast om de legeskosten te verhogen voor het legaliseren van illegale (bouw)activiteiten? Wordt hier in de praktijk uitvoering aan gegeven? Is deze werkwijze ook onderzocht voor andere beleidsvelden dan bouwen?	Ja, uit de ontvangen dossiers bouwvergunningen is gebleken dat de bouwleges met 25% zijn verhoogd voor aanvragen van een bouwvergunning of vrijstelling waarbij de aangevraagde activiteiten reeds een aanvang hebben genomen. Ja, dit is uit dossieronderzoek gebleken. Dit is niet gebleken uit het onderzoek.
<i>Uitgangspunten m.b.t. de uitvoering</i>	Antwoorden
9. Overtredingen waarbij handhaving niet kan wachten worden meteen aangepakt 10. Na constatering van een overtreding wordt eenmaal een bestuurlijke	

waarschuwingsbrief verstuurd. Daarna wordt een handhavingsprocedure gestart.	
Wordt consequent het 2-stappenplan bij overtredingen (eerst waarschuwen en daarna starten procedure handhaven) door alle betrokken afdelingen toegepast?	Afdeling MBZ, Omgevingsbeleid en de Brandweer : Ja, dit is uit de onderzochte dossiers gebleken. Afdeling IGOR: stadstoezicht is niet bekend met het 2 stappenplan uit de integrale handhavingsnota deel A. 80% van de overtredingen betreft betaald parkeren en deze overtredingen worden met een proces verbaal afgedaan. Vergunde evenementen worden steekproefsgewijs gecontroleerd. Middels een mail worden de bevindingen gerapporteerd naar de afdeling gebruik die de bevindingen in het dossier verwerkt. Bij een nieuwe aanvraag worden de bevindingen uit de controle meegenomen. Voor zover bekend zijn er nog geen bestuursrechtelijke of strafrechtelijke maatregelen genomen tegen overtredingen van een evenementenvergunning. Afdeling Burger en bestuurszaken: De burgemeester heeft een stappenplan vastgesteld dat per 1 juli 2008 in werking is getreden en gehanteerd dient te worden bij overtredingen vergunningenvoorwaarden van sluitingstijden bij horecabedrijven en terrassen. Of dit stappenplan in de praktijk consequent wordt toegepast is niet onderzocht. Tijdens dit onderzoek is voor de dataverzameling een selectie gemaakt van te onderzoeken dossiers. Dossiers van drank- en horeca-controles hoorden niet bij deze selectie.

11. Indien een handhavingstraject in gang is gezet, dan wordt dit traject ook afgemaakt. Wie A zegt moet ook B zeggen. Dit zal zich ook moeten vertalen in een snelle toepassing van de handhavingsinstrumenten. Uitgangspunt is dat verbeurde dwangsommen altijd worden geïnd ook al is de overtreding inmiddels ongedaan gemaakt.	
Wordt een in gang gezet handhavingstraject ook afgemaakt?	<i>Afdeling MBZ:</i> Ja, uit dossieronderzoek is gebleken dat er structureel hercontroles worden uitgevoerd en dat er dwangsommen worden opgelegd en dat er niet wordt gerust totdat de overtreding is beëindigd. <i>Brandweer:</i> Uit de onderzochte dossiers is gebleken dat er in de periode 2006-2007 niet structureel hercontroles zijn uitgevoerd waardoor er geen gevolg is gegeven aan geconstateerde overtredingen. In 2008 zijn er extra middelen beschikbaar gesteld om de controles van de gebruiksvergunningen uit te kunnen voeren. Uit de onderzochte dossiers is gebleken dat hier in 2008 ook uitvoering aan wordt gegeven. De hercontroles in 2008 zijn structureel uitgevoerd. <i>Afdeling Omgevingsbeleid:</i> Ja, uit het onderzoek is gebleken dat de handhaver de overtreding afhandelt vanaf de eerste controle tot aan de vooraankondiging dwangsom. Vanaf hier nemen de juristen het over. <i>Afdeling IGOR:</i> Uit het onderzoek is niet gebleken dat er bestuursrechtelijk dan wel strafrechtelijk handhavend is opgetreden bij evenementen. <i>Afdeling Burger en bestuurszaken:</i> Niet onderzocht. In verband met de dataverzameling voor dit onderzoek is een selectie gemaakt van te onderzoeken dossiers. Dossiers over drank- en horeca controles zijn hierbij niet geselecteerd en dus ook niet onderzocht.

Welke rol speelt het college bij de uitvoering van het handhavingsprogramma c.q. handhavingsbesluiten?	Het college is bevoegd tot het nemen van handhavingsbesluiten. Het voornemen tot het toepassen van bestuursdwang en het opleggen van een dwangsom en het besluiten tot het innen van dwangsommen zijn gemandateerd aan het afdelingshoofd (vooraf is instemming vereist van de betreffende portefeuillehouder). Verder zijn beslissingen omtrent het toepassen van bestuursdwang in spoedeisende gevallen (bouwwerkzaamheden, uitgaansoverlast etc.) gemandateerd aan afdelingshoofden.
Zijn de medewerkers bekend met de nota werkwijze innen van dwangsommen van januari 2007?	Nee, de geïnterviewde medewerkers waren hier niet bekend mee.
Is bekend dat dwangsommen geïnd moeten worden ook al is de overtreding beëindigd?	Uit het interview bleek dat medewerkers van de afdeling Milieu en Bouwzaken en Omgevingsbeleid hiermee bekend zijn.
Worden verbeurde dwangsommen altijd geïnd ook al is de overtreding beëindigd? Zo nee, in welke gevallen niet.	In het kader van deze Quick scan zijn twee handhavingsdossiers onderzocht. Bij één van deze dossiers is gebleken dat er door de gemeente onterecht een dwangsom is verbeurd en dat de gemeente daardoor niet tot inning van deze dwangsom is overgegaan. Gelet op het feit dat er maar één dossier overblijft kan met betrekking tot dit onderdeel geen conclusie worden getrokken.

12. Uitgangspunt is dat de gemeente bij de start van een procedure voor het opleggen van een dwangsom of het toepassen van bestuursdwang beoordeelt of een verzoek wordt gedaan om strafrechtelijk op te treden danwel of een BOA een proces-verbaal moet opmaken	
Wordt bij de start van een handhavingstraject flankerend optreden (politie of BOA) afgewogen? Zo ja, wordt dit schriftelijk vastgelegd? Zijn hier afspraken over gemaakt met de	Afdeling MBZ maakt gebruik van flankerend optreden door de politie. Afdeling IGOR maakt gebruik van eigen BOA's en schakelt, indien nodig, ook de politie in. Afdeling Burger- en Bestuurszaken werkt met extern ingehuurde toezichthouders die zelfstandig handhavend optreden. Indien nodig wordt om assistentie van de politie gevraagd. Uit de interviews met de medewerkers is gebleken dat de verzoeken om flankerend optreden niet altijd schriftelijk worden vastgelegd. Voor milieu zijn de afspraken hierover vastgelegd in de Handhavingsstrategie die onderdeel uitmaakt van de bestuursovereenkomst milieuhandhaving. De afdeling omgevingsbeleid heeft geregeld overleg met de wijkagenten.

politie en zo ja welke?	Voor de afdeling Burger en Bestuurszaken (horeca) zijn de afspraken met de politie hierover vastgelegd in het convenant “Veilig Uitgaan Weert” van september 2006. De Afdeling Burger- en Bestuurszaken heeft hier maandelijks overleg over met de politie. De afdeling IGOR/stadstoezicht (evenementen) schakelt de politie in bij overschrijding van de sluitingstijden vergunningenvoorwaarden bij evenementen. Deze afspraak is neergelegd in het Handboek Programmatisch Handhaven 2008.
13. Het gewenste handhavingstraject wordt, waar mogelijk, vastgelegd in protocollen	
Welke handhavingstrajecten zijn vastgelegd in protocollen?	Afdeling MBZ: Voor milieu is er een procedurehandboek milieuhandhaving opgesteld (d.d. mei 2008). Afdeling IGOR: de handhavingstrajecten bij evenementen zijn niet vastgelegd in protocollen. Voor evenementen is wel een procesbeschrijving evenementenvergunningen opgesteld. In deze procesbeschrijving wordt ook kort ingegaan op het aspect handhaving. Hierover wordt vermeld dat belanghebbende afdelingen en organisaties (afdeling milieu, brandweer, politie, en afdeling onderhoud openbare ruimte zijnde verkeer) die betrokken zijn bij de tot standkoming van de evenementenvergunning ook betrokken worden bij de uitvoering en de nazorg van de vergunning dus bij de controle. In deze procesbeschrijving is bepaald dat de coördinatie en de uitvoering hiervan nog nader uitgewerkt moet worden. Uit onderzoek is gebleken dat dit nog niet is gebeurd. Wel vindt in de praktijk voornoemde afstemming met de betrokken afdelingen en organisaties plaats. Afdeling Burger en Bestuurszaken: heeft een handhavingstappenplan opgesteld dat door de burgemeester is vastgesteld en op 1 juli 2008 in werking is getreden. In dit stappenplan staan de stappen aangegeven die genomen moeten worden bij overtredingen van de sluitingstijden vergunningenvoorwaarden bij horeca bedrijven en terrassen.

Is in de protocollen ook de werkwijze m.b.t. de afstemming vastgelegd?	Nee, niet de werkwijze. Wel is in het procedurehandboek milieuhandhaving opgenomen dat er 3 maandelijks een integraal handhavingsoverleg met alle afdelingen en externen plaats vindt en dat de afdeling Bouwen en Milieu trekker van dit overleg is. Daarnaast is in het integrale handhavingsprogramma 2008 van Domein I wel de werkwijze met betrekking tot de afstemming geregeld. In dit programma is aangegeven hoe de onderwerpen milieu, bouwen- en monumenten, brandveiligheid, en bestemmingsplannen samen of afgestemd gehandhaafd moeten worden. Uit de interviews is naar voren gekomen dat de afstemming in de handhaving tussen bouw- en woningtoezicht en de afdeling omgevingsbeleid goed verloopt. Daarnaast vindt volgens het integrale handhavingsprogramma de afstemming binnen Domein I plaats door ieder jaar onderwerpen te benoemen waar gezamenlijk aandacht aan wordt besteed. Voor 2008 is dit het ontwikkelen van een uniform controlerapport en het opzetten van een gemeenschappelijk geautomatiseerde handhavingsdatabase. Uit navraag tijdens de interviews is gebleken dat deze nog niet gerealiseerd zijn. In het stappenplan sluitingstijden voor horecabedrijven van afdeling Burger en Bestuurszaken is niet de werkwijze opgenomen over de afstemming.
Vindt evaluatie plaats over het werken met deze protocollen en zo ja hoe?	Afdeling MBZ : Ja, middels het milieujaarverslag. Afdeling IGOR: niet van toepassing. Afdeling Burger en Bestuurszaken: Ja, in het maandelijks overleg met alle aan het convenant “Veilig Uitgaan Weert” deelnemende partijen.

Bijlage documenten

Beleid en programma

- Integrale handhavingsnota deel A, januari 2006
- Beleidsnota milieuhandhaving gemeente Weert, maart 2006
- Handhavingsprogramma milieu 2007
- Handhavingsprogramma milieu 2008
- Integrale Handhaving Handhavingsprogramma Domein I 2008
- Integraal Veiligheidsbeleid 2009
- Handboek Programmatisch handhaven evaluatie 2007 en vooruitblik 2008, Eenheid Stadstoezicht , Afdeling Inrichting en Gebruik Openbare Ruimte, Sector Stadsbeheer
- Convenant Veilig uitgaan Weert, september 2006
- Aangescherpt beleid in het kader van de handhaving van sluitingstijden voor horecabedrijven, alsmede met betrekking tot de naleving van voorschriften , verbonden aan ontheffingen sluitingsuur en aan terrasvergunningen, juli 2008

Jaarverslag

- Jaarverslag Bouwen en Milieu 2007
- Jaarrekening 2007
- Veiligheidsanalyse en evaluatie 2007

Controles en vergunningen

- Overzicht uitgevoerde controles milieu 2007 en 2008
- Overzicht uitgevoerde controles gebruiksvergunningen 2007-2008
- Overzicht uitgevoerde controles bouwen 2007-2008
- Dynamisch handhavingsoverzicht afdeling omgevingsbeleid en Milieu en Bouwzaken maart t/m november 2008
- Overzicht verleende evenementenvergunningen 2007 en 2008

Diverse documenten

- Procedurehandboek Milieuhandhaving 2008 (werkprocessen/protocollen toezicht en handhaving milieu)
- Evaluatie milieuklachten(dienst) 2007
- Dynamisch handhavingsoverzicht milieu 2006-2008
- Motie Handhavingsnota deel B 16 juni 2008
- Nota gebruiksvergunningen, december 2007
- Veiligheidsanalyse Uitgaangebied Weert januari 2006
- Procesbeschrijving evenementenvergunningen en bouwplantoetsing bestemmingsplannen